Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1159 ՈՒՐԲԱԹ 13 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1887 (Ն. Տ.) 25 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1887 9 ՐԻՊԻԼ ԷՎՎԷԼ 1305

20 ՓԱՐԱ (ՄԻՆՉԵՎ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Նորատունկեան-Խան
Նորատունկեան-Խան, Գալաթա
CONSTANTINOPLE

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ (ՄԻՆՉԵՎ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԾԱՆՈՒՑՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան	դահեկան արծաթ	160
» » Վեցամսեայ	» »	80
» » Երեքամսեայ	» »	40
Գառնատոյց եւ տեղական թղթատարով տարեկան	» »	240
Գառնատոյց Հայաստան եւ տեղական թղթատարով վեցամսեայ	» »	120
Օտար երկիրներ, տարեկան	ֆրանք	56
» » վեցամսեայ	»	28

Դուրս ղրկուած լրագրոց ճամբու ծախքը Ցնորէնութեան վրայ է. խմբագրութեանս ղրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չտրուիր։

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Deirmen Han Constantinople

Կ. ՊՈԼԻՍ, 14 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, 1887

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

(ՆՈՅՄ. 13ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 21 ՆՈՅՄ.)

ԱՆԿՈՒՄ Պ. ԿՐԷՎԻԻ

ԿՐԿՆԱԿԱՑԻՉ ՏԱԳՆԱՊ ՄԻՐԱՆՍԱՅԻ

Դէպքերը կայծակի արագութեամբ միմեանց կը յաջորդեն Ֆրանսայի մէջ։

Լիմուզէն - Քափարէլեան խարդախութիւնը ծնունդ տուին Վիլսոնեան գայթակղութեանց, Վիլսոնեան գայթակղութիւնը ծնունդ տուին նախարարական տագնապի մը։ Նախարարական տագնապն ալ յանգեցաւ նախագահական տագնապի մը։ Եւ նախագահական տագնապն ո՛վ գիտէ ինչ հետեւանք պիտի ունենայ, ի Ֆրանսա իբաց գաղափարաց և կուսակցութեանց արդի վիճակին մէջ։

Այս դէպքեր Ֆրանսայի քաղաքական ու բարոյական վիճակին վրայ կարեւոր դիտողութիւններու առիթ կուտանք, զորս վերապահելով պատեհագոյն առթի, պէտք է առ այժմ յիշեցնենք թէ այն ծանր լրոց առջեւ զորս երկու օրէ ի վեր կը բերէ Հեռագրին, համեմատաբար երկրորդական կարեւորութիւն միայն կ'ունենան Երեկի Սուրհանդակաւ առնուած ֆրանսական լուրերը։

Պ. Վիլսոնի դէմ եղած ծանուցեալ ամբաստանութեանց հրապարակ ելնելէն ի վեր, Պ. Ժիւլ Կրէվիի դերը բարոյապէս շատ խախտած էր։ Վիլսոնեան խարդախութիւնը կամ ամօթալի շահադիտութիւնը Էլիզէի պալատան մէջ իսկ գործուած էին, Նախագահին թեւին տակ։ Ասոր Պ. Կրէվիի համար ծագող բարոյական անպատուութիւնը ծանրացաւ երբ ծերունի և որդեսէր հայրն ու աները չկրցաւ բաժնուիլ իւր աղջիկէն, փեսէն ու թոռներէն, և յայտնապէս պաշտպանեց զՊ. Վիլսոն։

Այլ այս բարոյական պատասխանատուութիւնը չեղան անմիջական պատճառ Պ. Կրէվիի անկման։ Պ. Կրէվի գործուած մեղաց էր նախագահական աթոռին, զոր լքանելու դիտումը ցոյց չէր տար։ Եթէ Պ. Ռուվիէի նախարարութիւնը կարենար կանգուն մնալ, կամ եթէ ուրիշ հանրապետական աշխարհավար մը ստանձնէր Պ. Ռուվիէի յաջորդութիւնը, Պ. Կրէվի չպիտի հրաժարէր։ Այս մտքով, Պ. Կրէվի, Պ. Ռուվիէի հրաժարականն ընդունելէ ետքն ալ, փորձեց նոր Կառավարութիւն մը կազմել։

Պ. Ռուվիէի յաջորդելու կարող պատասխանատու կուսակցականներէն ոչ ոք, —Մերակոյտի Նախագահ Պ. տը Լը Ռուայէ, Երեսփոխանական ժողովոյ նախորդ Նախագահ և նախորդ Նախարարապետ Պ. Պրիսոն, Երեսփոխանական ժողովոյ արդի Նախագահ Պ. Ֆրէքէ, նախորդ Նախարարապետաց Պ. Ֆրէսինէ և Պ. Կոպէ և Արմատականաց պետ Պ. Քիւէմանսօ,—ասոնցմէ ոչ մին կրցաւ յանձն առնուլ գործոց գլուխն անցնիլ, մինչեւ որ Պ. Կրէվի չհրաժարի։ Ծերունի Նախագահին երեսն ի վեր ըսին թէ, «Քանի որ հրամանդ, քու փեսիդ բոլոր այն խայտառակութիւններէն ետքն, որք հանրային խիղճը սասկապէս վրդոված և քեզ դէմ դառնացուցած են, գամուած կը մնաս այդ աթոռիդ վրայ, մեզ կարելի չէ կառավարել Ֆրանսան»։ Ամեն դուռ զարկաւ Պ. Կրէվի, նոր Նախարարութեան համար մարդ փնտռելով։ Զիրաւ դիմելու մինչեւ իսկ Պ. Քիէմանսոի, որոյ ակդրանքները կ'ատէ, և որուն համար ըսած էր թէ, «Ցորչափ ես եմ Հանրապետութեան Նախագահը, Պ. Քիէմանսօ Նախարարապետ չպիտի լինի»։ Ինքզինք յաջողող ոչ մէկ քաղաքական մարդ կրցաւ յառաջ անցնիլ, և Պ. Կրէվիի անուանարկեալ Նախագահութեանները երկիրը կառավարելու պատասխանատուութիւնն ստանձնել։

Եւ սակայն, Կառավարութիւն մը պէտք էր Ֆրանսայի։ Տեսնելով թէ իւր անձ արգելք է այդմ, Պ. Կրէվի հարկադրեցաւ ակամայ հրաժարիլ։

Ինչ անկում, ի՜նչ անպատիւ անկում այնպիսի պատուական մարդու մը համար, որոյ երկար կեանքն, որոյ հանրային յիսնամեայ գործունէութիւնն անբիծ էր եղած մէկ ծայրէն միւսն։

Ո՞րչափ դառնապէս այսօր կը զղջայ Պ. Վիլսոն իւր ամօթալի եւ միանգամայն իւր անհասկնալի տկարութեանց համար։ Ահա Ֆրանսայի նախապատիւ փեսան», որուն համար Ֆրանսայի պատմութիւնը պիտի ըսէ. «Ահա փեսայ մը որ իւր աներոջ գլուխը կերաւ»։

ԱՆԿՈՒՄ Պ. ՌՈՒՎԻԷԻ

Ուսասիկ համառօտ նկարագիր (Թարգմանաբար) Երեսփոխանական ժողովոյ նստին, յորում Պ. Ռուվիէի Նախարարութիւնը տապալեցաւ։

Նախագահ (Պ. Ֆլորէ)։— Պ. Քիէմանսօ կը խնդրէ հարցապնդում մ'ուղղել Կառավարութեան՝ քաղաքական կացութեան վրայ։

Պ. Քիէմանսօ։— Անմիջական վիճաբանութիւն կը խնդրեմ։

Պ. Ռուվիէ կը յայտարարէ թէ չի կրնար հաւանիլ անմիջական վիճաբանութեան։ Ժողովը որոշեց որ արժեթղթոց փոփոխման գործողութիւնը կատարի նոյմ. 14էն մինչեւ 23։ Մեր արժեթղթերը արդէն մէկ ֆր. ինկաւ։ Նոր անկում մը չկրնայ թիւր յառաջ կը բերէ մեր հրապարակի վրայ։ Նոյմ. 24է ետքը, Կառավարութիւնը պատրաստ է հարցապնդում ընդունելու։ Մնաց որ, այդ հարցապնդման նպատակը Նախարարութեան անկումն է, եթէ մեծամասնութիւնը Նախարարութեան անկման կը փափաքի, երկար վիճաբանութեանց պէտք չկայ։ Ժողովոյ մեծամասնութիւնն այս մասին իւր զգացում կրնայ յայտնել վիճաբանութեան թուականին որոշման առթիւ։

Թէոդէզ միայն անմիջապէս հակադարձեցաւ։ Ամենայն հարգանքով ճշմարտութիւնը. սակայն չմոռցաւ, որպէս դղեակին մէջ ամեն ոք, մենամարտն եւ Նորա սրամայրդ միջադէպերը։

Գլէմանի մարմինն անկողնի մը վրայ դրուեցաւ իւր սենեկին մէջ. կոմսը փոխադրուեցաւ իւր սենեակն, ուր Ֆէլիսիան խնամեց զնա հարկ եղած անմիջական դարմաններով։

Ցենդը քանի մը ժամ յետոյ երեւան եկաւ վիրաւորեալին վրայ սոսկալի ուժգնութեամբ։

Արտասովոր կորով մը մինչեւ ցայն վայր անդեղեւ պահած էր զնա, այլ բնութիւնը վերջին կը տիրանար իւր իրաւանց։

Բժիշկն հակցաւ թէ կորսուած էր նա։

Թէոդէզ սակայն պահած էր իւր մտաց արթնութիւնը, թէեւ չափազանց տկար էր, եւ լիովին գիտէր իւր վիճակին ծանրութիւնը։

—Տոքթոր, բաւ, իմ մօտս բերել տուէք կոմսուհին, եթէ քալելու ոյժ ունի, եւ Դուազէօլ վերատեսուչ. յետոյ մինակ պիտի թողուք զիս։

—Հարկ անհրաժեշտ է որ հանդարտ մնաք, կոմս... ո եւ է յուզում կրնայ աղիտաբեր լինիլ ձեզ համար։

Թէոդէզ մեծամտաբար ժպիտ մ'ունեցաւ։

—Ա՛լ կորսնցնելիք բան մը չունիմ, մահս մտեցաւ է։ Իմացուցէք կոմսուհւոյն թէ վիրաւորուած եմ,—պատուութիւն մը հնարեցէք, ասիք թէ Գլէման մեռած էր։ Ա՜հ, չա՜տ տխուր պարտք մը կը յանձնեմ ձեզ։

Ֆէլիսիան չպատասխանեց եւ հնազանդեցաւ։

Կոմսուհին, կ'ապրէր իւր ամուսնոյն վերադարձին,—յուսալով որ հեւքը պիտի բերէր իւր եղիտու զաւակները, Սամսոն եւ Ժան-Մարգ,—ու երկու ժամէ ի վեր անձկալից աչօք կ'սպասէր կամսին վերադարձին։

Զանգակով կոչած էր իւր սենեկապահուհին եւ այս անբացատրելի յապաղման պատճառն հարցուցած էր։ սենեկապահուհին, տեղեկութիւն առնէ յետոյ, պատասխանած էր թէ կոմսը դուրս ելած էր առաւօտեան հետ։

Ժանն խնդրեց որ Սամսոն եւ Ժան-Մարգ իւր քով դան։

Նորին պատասխան ստացաւ թէ քանի մը վայրկեանէ ի վեր դուրս ելած էին։

Կոմսուհին տարտամ անհանգստութեամբ մը համակուեցաւ։

Բառորդ ժամն անդամ մը կը զրկեր իւր սենեկապահուհին՝ տեղեկանալու համար թէ ամուսինն և զաւակները վերադարձա՞ծ էին։

Անդամ մը, սպասուհին այնքան ուժգնոյն և վրդովալ վերադարձաւ որ կոմսուհին դժբաղդութեան մը նախազգացումն ունեցաւ։

Այն վայրկեանն էր այս յորում Սոնբրիի դաւիթը կը մտնէր կոմսն և Գլէմանը բերող կառքը։

Ժանն լսած չէր անուշ ճռնչիւնը ծառուոյն խաղն վրայ, եթէ ոչ դէպի սպասուհանը կը խոյանար՝ ինչն բան տեսնելու և ամեն բան գլխուն հարմար։

Առաւօտեան ժամ վեցին, ա՛լ չկրնալով դիմանալ միայնակ ոսոր ելաւ, առանց մէկու մը ձեռնտուութեան։ հանդարտ իւր տարուբերութեան և տենդին որ կը դողդոջցնէր զինքն, պարզեցաւ մը հագաւ և կը պատրաստուէր դուրս ելնել երբ Ֆէլիսիան ծանաց իւր գալուստը։

Նախ և առաջ կոմսուհին կարծեց թէ բժիշկը սոսկացնելութեան համար կուգայ, այլ Ֆէլիսիանի վրդովալ դէմքը տեսնելուն պէս երկիւղով համակուեցաւ։

—Տիկին, ըսաւ բժիշկն, որ թէեւ վարժուած մարդկային վշաց՝ խօսած ատենը կը դողար, տիկին, ձեր բոլոր արութեամբ, ձեր հոգւոյն բոլոր զօրութեամբ զինուեցէք...

—Ինչ կայ, Աստուած իմ, տոքթոր, ի՞նչ պատահեցաւ։

—Պ. Գլէման, այս առաւօտ... անտառին մէջ... հրացանը փարձած ատեն... ինքզինքը վիրաւորեց...

—Վիրաւորե՞ց... Ա՜հ, մեծ բան մը չէ վերքն, այնպէս չէ՞... վերքը թեթեւ է... Պիտի բուժէք անշուշտ... Կ'ուզեմ տեսնե՛լ զինքը։

—Վերքը ծանր է... ըսաւ Ֆէլիսիան աչերը խոնարհեցնելով։

—Մա՜նր... բայց ոչ մահացու, այնպէս չէ... Ինչո՞ւ կը պահէք ինձմէ։

—Մահացու... թերեւս։

—Աստուա՜ծ իմ բայց ո՞ւր է, դղեակն է...

—Պէտք է ամեն բան ըսել, կոմսուհի... Պ. Գլէման...

Կոմսուհին ահռելի աղաղակ մ'արձակեց եւ բժիշկին թեւը բռնելով։

—Գլէման մեռա՞ւ, Գլէման մեռա՞ւ։

—Ա՜ւաղ, այո, տիկին, մէկ հարուածով մեռաւ։

Ժանն ծունկի վրայ ինկաւ, սրամտաբար, դուռան երկու ձեռներուն մէջ առած, որպէս թէ կը վախնար որ խելքը չկորսնէ։

Ցեռոյ մտմտջեց, երազացնոր, այնպիսի խօսքեր զորս տոքթորը չէր կրնար հասկնալ։

Կ'ըսէր։

—Ինչ է Աստուծոյ խորհուրդն... ինձ կը վերադարձնէ երկու զաւակներս զորս մեռած կը կարծէի... եւ ձեռքս կ'առնու միւս զաւակս որ քովս կ'ապրէր...

Եւ ոսոր ելաւ հարիւր ոսկի մը զրացաւ։

—Ա՛ուզեմ տեսնել զինքը, տոքթոր, չմացաք։

—Ա՜ւաղ, տիկին, դեռ ամեն բան չխոստովանեցայ...

Ժանն նմա նայեցաւ այնքան արհաւիրաց աչերով որ Ֆէլիսիան վախցաւ։

—Այս նոր հարուածին հանդուրժելու կարող չպիտի ըլլայ, ըսաւ մտովի... Բայց ի՞նչ ընեմ... Ամեն բան ըսելու հարկադրած եմ...

Եւ բարձր ձայնով, գրեթէ իւր գրկաց մէջ առնելով զնա որպէս զի գետին չկնայ։

—Պարան կոմսն իւր զաւկին քովը էր այն պահուն ուր նա կը փորձէր իւր նոր հրացանն... հրացանը պայթեցաւ... Պ. Գլէման առաջին զոհն եղաւ... այլ հրացանին կողերներէն մին Պ. տ. Դուէզուր մարմնոյն մէջ մնաւ եւ այնպիսի վերք մը բացաւ որ կարծեմ չատ ծանր է...

—Ինչ ասիր, տիկին, մէկ հարուածով դունիլ։

Ջանֆիսիանելու ասոնցմէ ոչ մէկ մասն Ֆէլիսիանի թեւը։

Եւ հանգիստաբար ծանրով մը։

—Կոմսն ալ մեռաւ, այնպէս չէ՞։ Ամեն բան ըսէ...

—Կերդնում ձեզ, տիկին, Պ. տը Դուէզուր կենդանի է։ Ինք չկրնայով անձամբ գալ ձեզ իմացնել դառնապէտ լուրն, ինձ յանձնեց...

—Ուրեմն իւր վերքը չատ ծանր է՞ որ չկրցաւ ինքզգալ... Ա՜հ, բայց ինձ այնպէս կուգայ որ դեռ ուրիշ բան մը կը ծածկէք ինձմէ... Բոլոր եղելութիւնն այս է։

—Այս է, ըսաւ Ֆէլիսիան, աւելորդ համարելով խօսիլ Սամսոնի վրայ, որով պիտի հարկադրուէր պատմել մենամարտը...

—Լեկէք...

Կոմսուհին դուրս ելաւ՝ իւր եաւէլի քաշելով բժիշկն, և կոմսին սենեակը մտան։

Թէոդէզ, ի տես իւր կնոջ, ջանաց վեր ուռնալ գլուխն, ալ չկրցաւ։

Հարիւ կորդութիւն ունեցաւ նման մ'ընելու Ֆէլիսիանի։

—Տոքթոր, ըսէք Դուէզուէյի որ հոս գայ...

Եւ երբ Թէոդէզ և Ժանն միայնակ մնացին, Թէոդէզ աչերը դարձուցած դէպի Ժանն, Ժանն ծունկ դրած անկողնոյն մօտ։

—Պիտի մեռնիմ, բաւ կոմսն... տոքթորն ամեն բան պատմեց ձեզ։

(Շարունակէ)

—)(102)(—

ԹԷՕՖԻԼ ԱՐԵՒՈՒԵԼՔԻՆ

ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ

ԹԷՈՒԷԶ

ՄԱՍՆ ՉՈՐՈՐԴ

ԵՂԲՈՒՑՐԱՍԳԱՆՈՒԹԻՒՆ

Կոչեցին գիւղացւոյ սայլակ մը որ իրենց կողմը կուգար։ Ժան-Մարգ սայլավարին բացատրեց թէ ինչ ծառայութիւն կը խնդրուի իրմէ։

Վայրկեան մը յետոյ, Սամսոն տարածուած էր յարդակոյտի մը վրայ, կառքին մէջ։ Ժան-Մարգ անոր քովն էր, գլուխը բռնած։ Խորտուբորտ ճամբուն վրայ կառքին տատանումներն հեծութիւններ կը խլէին վիրաւորին բերանն...

Գրեթէ ճիշդ այն վայրկենին ուր Սամսոն տերեւորուած էր տոքթորին տան մէջ, Թէոդէզ դղեակ կը հասնէր։

Սոյաաւորք, որք եղելութիւնն իմացած էին պահապանէն, վազած եկած էին. արհաւիրք կը տիրէր իրենց մէջ։ ցած ձայնով կը հարցափորձէին միրար, չանալով հասկնալ այս մանաւանդ տարմին դադտնիքը։

Կոմսուհին հիւանդ վնելով, բան մը չէին իմացուցած նմա։

Թէոդէզ միայն անմիջապէս հասկցաւ ամբողջ ճշմարտութիւնը. սակայն չմոռցաւ, որպէս դղեկին մէջ ամեն ոք, մենամարտն եւ Նորա սրամայրդ միջադէպերը։

Գլէմանի մարմինն անկողնի մը վրայ դրուեցաւ իւր սենեկին մէջ. կոմսը փոխադրուեցաւ իւր սենեակն, ուր Ֆէլիսիան խնամեց զնա հարկ եղած անմիջական դարմաններով։

Ցենդը քանի մը ժամ յետոյ երեւան եկաւ վիրաւորեալին վրայ սոսկալի ուժգնութեամբ։

Արտասովոր կորով մը մինչեւ ցայն վայր անդեղեւ պահած էր զնա, այլ բնութիւնը վերջին կը տիրանար իւր իրաւանց։

Բժիշկն հակցաւ թէ կորսուած էր նա։

Թէոդէզ սակայն պահած էր իւր մտաց արթնութիւնը, թէեւ չափազանց տկար էր, եւ լիովին գիտէր իւր վիճակին ծանրութիւնը։

—Տոքթոր, բաւ, իմ մօտս բերել տուէք կոմսուհին, եթէ քալելու ոյժ ունի, եւ Դուազէօլ վերատեսուչ. յետոյ մինակ պիտի թողուք զիս։

—Հարկ անհրաժեշտ է որ հանդարտ մնաք, կոմս... ո եւ է յուզում կրնայ աղիտաբեր լինիլ ձեզ համար։

Թէոդէզ մեծամտաբար ժպիտ մ'ունեցաւ։

—Ա՛լ կորսնցնելիք բան մը չունիմ, մահս մտեցաւ է։ Իմացուցէք կոմսուհւոյն թէ վիրաւորուած եմ,—պատուութիւն մը հնարեցէք, ասիք թէ Գլէման մեռած էր։ Ա՜հ, չա՜տ տխուր պարտք մը կը յանձնեմ ձեզ։

Ֆէլիսիան չպատասխանեց եւ հնազանդեցաւ։

Կոմսուհին, կ'ապրէր իւր ամուսնոյն վերադարձին,—յուսալով որ հեւքը պիտի բերէր իւր եղիտու զաւակները, Սամսոն եւ Ժան-Մարգ,—ու երկու ժամէ ի վեր անձկալից աչօք կ'սպասէր կամսին վերադարձին։

Զանգակով կոչած էր իւր սենեկապահուհին եւ այս անբացատրելի յապաղման պատճառն հարցուցած էր. սենեկապահուհին, տեղեկութիւն առնէ յետոյ, պատասխանած էր թէ կոմսը դուրս ելած էր առաւօտեան հետ։

Ժանն խնդրեց որ Սամսոն եւ Ժան-Մարգ իւր քով դան։

Նորէն պատասխան ստացաւ թէ քանի մը վայրկեանէ ի վեր դուրս ելած էին։

Կոմսուհին տարտամ անհանգստութեամբ մը համակուեցաւ։

Բառորդ ժամն անդամ մը կը զրկեր իւր սենեկապահուհին՝ տեղեկանալու համար թէ ամուսինն և զաւակները վերադարձա՞ծ էին։

Անդամ մը, սպասուհին այնքան ուժգնոյն և վրդովալ վերադարձաւ որ կոմսուհին դժբաղդութեան մը նախազգացումն ունեցաւ։

Այն վայրկեանն էր այս յորում Սոնբրիի դաւիթը կը մտնէր կոմսն և Գլէմանը բերող կառքը։

Ժանն լսած չէր անուշ ճռնչիւնը ծառուոյն խաղն վրայ, եթէ ոչ դէպի սպասուհանը կը խոյանար՝ ինչն բան տեսնելու և ամեն բան գլխուն հարմար։

Առաւօտեան ժամ վեցին, ա՛լ չկրնալով դիմանալ միայնակ ոսոր ելաւ, առանց մէկու մը ձեռնտուութեան։ հանդարտ իւր տարուբերութեան և տենդին որ կը դողդոջցնէր զինքն, պարզեցաւ մը հագաւ և կը պատրաստուէր դուրս ելնել երբ Ֆէլիսիան ծանաց իւր գալուստը։

Նախ և առաջ կոմսուհին կարծեց թէ բժիշկը սոսկացնելութեան համար կուգայ, այլ Ֆէլիսիանի վրդովալ դէմքը տեսնելուն պէս երկիւղով համակուեցաւ։

—Տիկին, ըսաւ բժիշկն, որ թէեւ վարժուած մարդկային վշաց՝ խօսած ատենը կը դողար, տիկին, ձեր բոլոր արութեամբ, ձեր հոգւոյն բոլոր զօրութեամբ զինուեցէք...

—Ինչ կայ, Աստուած իմ, տոքթոր, ի՞նչ պատահեցաւ։

—Պ. Գլէման, այս առաւօտ... անտառին մէջ... հրացանը փարձած ատեն... ինքզինքը վիրաւորեց...

—Վիրաւորե՞ց... Ա՜հ, մեծ բան մը չէ վերքն, այնպէս չէ՞... վերքը թեթեւ է... Պիտի բուժէք անշուշտ... Կ'ուզեմ տեսնե՛լ զինքը։

—Վերքը ծանր է... ըսաւ Ֆէլիսիան աչերը խոնարհեցնելով։

—Մա՜նր... բայց ոչ մահացու, այնպէս չէ... Ինչո՞ւ կը պահէք ինձմէ։

—Մահացու... թերեւս։

—Աստուա՜ծ իմ բայց ո՞ւր է, դղեակն է...

—Պէտք է ամեն բան ըսել, կոմսուհի... Պ. Գլէման...

Կոմսուհին ահռելի աղաղակ մ'արձակեց եւ բժիշկին թեւը բռնելով։

—Գլէման մեռա՞ւ, Գլէման մեռա՞ւ։

—Ա՜ւաղ, այո, տիկին, մէկ հարուածով մեռաւ։

Ժանն ծունկի վրայ ինկաւ, սրամտաբար, դուռան երկու ձեռներուն մէջ առած, որպէս թէ կը վախնար որ խելքը չկորսնէ։

Ցեռոյ մտմտջեց, երազացնոր, այնպիսի խօսքեր զորս տոքթորը չէր կրնար հասկնալ։

Կ'ըսէր։

—Ինչ է Աստուծոյ խորհուրդն... ինձ կը վերադարձնէ երկու զաւակներս զորս մեռած կը կարծէի... եւ ձեռքս կ'առնու միւս զաւակս որ քովս կ'ապրէր...

Եւ ոսոր ելաւ հարիւր ոսկի մը զրացաւ։

—Ա՛ուզեմ տեսնել զինքը, տոքթոր, չմացաք։

—Ա՜ւաղ, տիկին, դեռ ամեն բան չխոստովանեցայ...

Ժանն նմա նայեցաւ այնքան արհաւիրաց աչերով որ Ֆէլիսիան վախցաւ։

—Այս նոր հարուածին հանդուրժելու կարող չպիտի ըլլայ, ըսաւ մտովի... Բայց ի՞նչ ընեմ... Ամեն բան ըսելու հարկադրած եմ...

Եւ բարձր ձայնով, գրեթէ իւր գրկաց մէջ առնելով զնա որպէս զի գետին չկնայ։

—Պարան կոմսն իւր զաւկին քովը էր այն պահուն ուր նա կը փորձէր իւր նոր հրացանն... հրացանը պայթեցաւ... Պ. Գլէման առաջին զոհն եղաւ... այլ հրացանին կողերներէն մին Պ. տ. Դուէզուր մարմնոյն մէջ մնաւ եւ այնպիսի վերք մը բացաւ որ կարծեմ չատ ծանր է...

Կոմսուհին չէր կրնար առաւել ևս դիմանալ։

—Բաւ, բաւ, տոքթոր, ինչ կ'ուզեք ասել, ասեցէք։

—Կոմսն ալ մեռաւ, այնպէս չէ՞։ Ամեն բան ըսէք...

—Կերդնում ձեզ, տիկին, Պ. տը Դուէզուր կենդանի է։ Ինք չկրնալով անձամբ գալ ձեզ իմացնել դառնապէտ լուրն, ինձ յանձնեց...

—Ուրեմն իւր վերքը չատ ծանր է՞ որ չկրցաւ ինքզգալ... Ա՜հ, բայց ինձ այնպէս կուգայ որ դեռ ուրիշ բան մը կը ծածկէք ինձմէ... Բոլոր եղելութիւնն այս է։

—Այս է, ըսաւ Ֆէլիսիան, աւելորդ համարելով խօսիլ Սամսոնի վրայ, որով պիտի հարկադրուէր պատմել մենամարտը...

—Լեկէք...

Կոմսուհին դուրս ելաւ՝ իւր եաւէլն քաշելով բժիշկն, և կոմսին սենեակը մտան։

Թէոդէզ, ի տես իւր կնոջ, ջանաց վեր ուռնալ գլուխն, ալ չկրցաւ։

Հարիւ կորդութիւն ունեցաւ նման մ'ընելու Ֆէլիսիանի։

—Տոքթոր, ըսէք Դուէզուէյի որ հոս գայ...

Եւ երբ Թէոդէզ և Ժանն միայնակ մնացին, Թէոդէզ աչերը դարձուցած դէպի Ժանն, Ժանն ծունկ դրած անկողնոյն մօտ։

—Պիտի մեռնիմ, բաւ կոմսն... տոքթորն ամեն բան պատմեց ձեզ։

(Շարունակէ)

նապես Այնու ամենայնիվ բոլոր այս տէրութիւնները դէթ մինչեւ այսօր չեն ուզած արտայայտել իրենց դժգոհութիւնն. հետեւաբար իրենց դաշնակցութիւնն առայժմ կրնայ անյաղթելի համարել ինքզինք. սակայն հարկ եղած պահուն իւր հանդէպ պիտի ունենայ վերոյիշեալ և այլ տէրութեանց հաւաքական դիմում.

—1889 սեպտեմբեր 14 ին կը լրանայ Օռեսա քաղաքի հիմնարկութեան հարիւրամեակն. այս դէպքի առթիւ մեծամեծ պատրաստութիւններ կը տեսնուին չքեղօրէն կատարելու բաղաքի հարիւրամեակի հանդէսն. Քաղաքային վարչութիւնն եւս այս առթիւ պիտի կատարէ քաղաքի մարդահամարը.

—Ռուսիոյ կայսերական արհեստագիտական ընկերութեան օդաչու մասնաճիւղի նախագահ Ճեվեցկի յառաջագոյն հնարած էր ընդ ծովեայ նաւակի գիւտ. Այժմ, որպէս յայտնի է, հակառակ արհեստագիտաց ամէն հնարքներուն, ցարդ անկարելի եղած է օդապարիկի կատարելագործութիւնը. Ճեվեցկի օդապարիկի անցեալ և արդի դրութիւնը բոլորովին անյարմար գտնելով, օդաչուութեան նոր միջոց մը հնարած է, ըստ դրութեան թռչնոց թռչելուն. Ճեվեցկիի օդապարիկը կը սաւառնի նման թռչնոց, առանց ճընշուելու իւր բեռէն, լինի այն թեթեւ թէ շատ ծանր.

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԵՒ Պ. ՖՈՍԴԸՐ

Միացեալ Ընկերութեանց Տնօրէն ժողովն որոշած լինելով Պատուոյ Անդամ անուանել Օսմ. Կայս. Պանքային Ընդհանուր Տնօրէնը, պատուիրակութիւն մը երեքշաբթի օր Պ. Հ. Ֆոսդըրի մատոյց Պատուոյ Անդամութեան վկայագիրը.

Պատուիրակութիւնն այս առթիւ արտայայտեց Միացեալ Ընկերութեանց երախտագիտական զգացումներն առ Պ. Ֆոսդըր, որ միշտ հավակրանք ցուցած է այս Ընկերութեան, նախագահելով անոր տարեկան պարահանդէսներուն, և իւր մեծ ազդեցութեամբ սատարելով անոնց յաջողութեան, ու իւր քաջալերական օրինակաւ նպաստելով կրթական հանրօգուտ ձեռնարկութեան զոր կը կատարէ այս Ընկերութիւն.

Ծերունի և պատուական Անգլիացին որ այնչափ արժանապէս և պատուաւորապէս կը վարէ Օսմ. Տէրութեան սեղանաւորական մեծագոյն հաստատութիւնը, զգածուելով երախտագիտական այս արտայայտութենէն, շերմ շնորհակալութիւն յայտնեց թէ օրչափ կարեւորութիւն կուտայ յանուն Միացեալ Ընկերութեանց արտայայտուած այս զգացմանց. Լաւ թէ միշտ սիրով աջակցած է այս կրթական մարմնոյն բարենպատակ գործունէութեան, և յարեց որ թէեւ իւր ըրածը մեծ բան չէ, բայց ինք ուզած է գործնականապէս ցոյց տալ թէ օրչափ կը համակրի խեղճ դաւառացիներու մէջ կրթութեան բարիքը ծաւալելու մարդասիրական գործին, զոր անձնուիրապէս կը կատարէ այս Ընկերութիւն. Պ. Ֆոսդըր ի վերջոյ սրտագին փափաք յայտնեց Ընկերութեան յառաջդիմութեան ու զարգացման, յայտարարելով թէ ամէն բարեսէր մարդու, ամէն հարեւանէր քաղաքացւոյ պարտքն է իւր կարողութեան չափով ընել ինչ որ կրնայ ի յաջողութիւն Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց.

Պատուիրակութիւնը մեկնեցաւ՝ փոխադարձ շնորհակալութիւն յայտնելով Պ. Ֆոսդրի այս ազնիւ զգացմանց համար, և հաւատալով թէ ոչ միայն Միացեալ Ընկերութիւնը, այլ և այդ հաստատութեան ազգօգուտ ձեռնարկին համակրող բովանդակ հայ ժողովուրդը ջերմ շնորհակալութեամբ կը գնահատէ նիւթական ու բարոյական կարեւոր աջակցութիւնը զոր այս Ընկերութիւն կը վայելէ Օսմ. Կայս. Պանքայի արժանաւոր Ընդհանուր Տնօրէնին կողմէ.

ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ԿԱՐՆՈՅ

Կ'իմանանք թէ Դեր. Վահրամ եպիսկոպոս Մանկունի նամակ մ'ուղղելով առ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն՝ յայտնած է թէ ինչ ինչ պատճառներով կը հրաժարի Կարնոյ առաջնորդութեան պաշտօնէն, յոր ընտրուիլը ծանուցինք երէկ.

Ակնայ գաւառին Լիճք հայաբնակ գիւղին ու շրջակայ գիւղօրէից մէջ ժամանակէ մ'իվեր տարափոխիկ կամ հաճաճարակ տեսակ մը հիւանդութիւն ճարակած է, որուն մէկ քանի շաբաթու մէջ քառասունէ աւելի անձինք զոհ գացած են. Վարակուողները նախ տենդ մը կ'ունենան, ապա գլխու ցաւ, և յետոյ մէջքի ցաւ, և քիչ ետքը կը մեռնին. Որովհետեւ այն կողմեր օ'չ բժիշկ կայ, օ'չ դեղ կամ դեղագործ, կարելի չէ եղած հիւանդութեան անունն ստուգել, և խեղճ գիւղացիք անպաշտպան կը գտնուին այս անծանօթ թշնամւոյն դէմ.

Ցանուն Լճեցւոց և շրջակայ գիւղօրէից հանրագիր մը պատրաստուելով, Սարրաֆեան Մէրայել էֆէնտիի ձեռամբ մատուցուեցաւ Ներքին գործոց Նախարարութեան, աղաչելով որ Քարբերդի կուսակալութեան և Ակնայ-գեր-կառավարչին հարկաւոր հրամանները տրուին անմիջապէս բժիշկ և դեղ զրկելու համար վարակեալ գիւղերուն. Ցարակոյս չունինք թէ իւր հանրածանօթ հոգածութեամբ Վսեմ. Միւները փաչա պիտի հրամայէ հարկաւոր տնօրինութիւններն, առաջքն առնլու համար այս պատին ճարակման և Վեհ. Սուլթանին այս հաւատարիմ և անձնուէր հպատակներն անխուսափելի մահէ մը ազատելու համար.

Քարքերդի Առաջնորդական տեղապահ Շիշմանեան Դեր. Ղեւոնդ եպիսկոպոս, տեղւոյն վանուց հասոյթներու խնդրոյն առթիւ, հեռագրաւ հրաժարական զրկած է Յազդ. Պատրիարքարան. Կրօնական ժողովն յանձնարարած է Ն. Դերապատուութեան որ շարունակէ իւր պաշտօնը ցնոր տնօրինութիւն.

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՔ 12 ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ

Պատրիարքարանի կողմէ հաղորդուած

1. Զմիւռնացի Ակնաւոր Ղուկասեան սրճագործ Լանկա, (խաչ 30 զրշ.) ընդ Օր. Հէրմին. Թաշատուրեան Մէջմաքիւղ.

2. Եալովացի Արրահամ Սարգիս Ալթունեան Նպարավաճառ Սկիւտար (խաչ 50 զրշ.) ընդ Պուլուսցի Օր. Նայիսէ Մարտիրոս Գէորգեան Իւսկիւտար.

3. Յովհաննէս Պետրոս Բէթլէհեան մեքենակար Գուզգարա (խաչ 50 զրշ.) ընդ Օր. Մանիկ Ստեփանեան Սկիւտար.

4. Քրիստոսատուր Յարութիւն Թորոսեան երկաթագործ Եէնիգիւղ (խաչ 50 զրշ.), ընդ Օր. Էլիզա Զաքարեան Լանկա.

5. Ստեփան Սահակեան Բիւսկիւլէմի Գուզգարա (խաչ 50 զրշ.), ընդ Նիկոմիդիացի Օր Նոյեմզար Սահակեան Սկիւտար.

6. Մանուէլ Յովսէփեան բեռնակիր Նարլը Քարա (խաչ 50 զրշ.), ընդ Օր. Ազաւնի Պողոսեան.

Բէժիի պաշտօնեայներէն Թադէ էֆէնտիի անդրանիկ եղբայր և Վսեմ. Սէրվիչէն էֆէնտիի քեռորդի Կարապետ էֆէնտի Անտոնեան յետ երկար հիւանդութեան իւր մահկանացուն կնքեց նախընթաց օր ի Պէշիլբաքէրէ, և յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ երէկ ի Ս. Թադեւոս եկեղեցին Դատրգիւղի, վայելուչ շքով.

Ցառաջիկայ կիրակէ, ամսոյս 15ին, բարեբիչատակ ՀԱՃԻՊԱՐ ԱՆՏՈՆ էֆէնտիի հոգւոյն համար Զատաւոր Պաշտոն և Պատարագ պիտի մատուցուի յեկեղեցւոյ Ամենասուրբ Երրորդութեան Բերայի, ժամը 4 1/2ին.

Ուստի Ազգականք և Բարեկամք կը հրաւիրուին ներկայ գտնուիլ սոյն տխուր հանդիսին.

Հրատարակեցաւ Լեզուի ուսումնասիրութիւնի հոկտեմբերի ամսաթիւն, հետեւեալ բովանդակութեամբ.

Լեզուական տպագրոյց Աստուծոյ գոյութեան.— Հայկանք Զ.— Հայ լեզու՝ հնդեւրոպական այլ ոչ արիական — Դանդանաւանդ.— Ցատանակ.— Թուրք լեզուի արմատք.— Անմայր գոսրիկն և անդուստր մայրիկն.

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՏՈՒԱՆՇՈՒԱՆՔ, ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊՈՂՏՈՒԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ

Միրիմիրանի անտիճան տրուեցաւ Աւլօնայը Մուսթաֆա Փաշա Զատէ Նէչէդ պէյի.

Իւլայի երկրորդ աստիճան՝ կայս. անձնական Դանձուն Նախարարութեան պաշտօնեայներէն Ֆէրիտ պէյի.

Բ. Դրան Կայս. դիւանատան պաշտօնագրոց բաղդատման առաջին պաշտօնեայ անուանեցաւ նոյն դիւանատան պաշտօնագրոց բաղդատման երկրորդ պաշտօնեայ Այէվի էֆէնտի, որում Սանիյէ Միւթէֆարիզ աստիճան տրուեցաւ այս առթիւ և նմա յաջորդեց նոյն դիւանատան առաջին կարգի քարտուղարներէն Զէքի էֆէնտի որում նաև հինգերորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ.

Սալիսէլի աստիճան տրուեցաւ նոյն դիւանատան քարտուղարներէն Ճէմալէտտին պէյի և Բիղա էֆէնտիի.

Սանիյէի երկրորդ աստիճան Կեսարիոյ Բէժիի պաշտօնեայ Հագը պէյի.

Սալիսէի աստիճան՝ Դարդանելի թաղապետութեան բժիշկ Այէքսանդր էֆէնտիի և Այտընի թաղապետութեան բժիշկ Եանքօ էֆէնտիի.

Աբշիպիղագոսի Սիւմպէքի կղզւոյն նախնական դատարանի նախագահ անուանեցաւ Քարբերդի նախնական դատարանի ընդհանուր դատախազ նախկին օգնական Սալիհ պէյ.

Կայնոյ Դերքան Գաւառակի գայմագամ անուանեցաւ Գաչի նախորդ գայմագամ Մուսթաֆա Համտիէֆէնտի.

Զորրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Եանեաի նախնական վարժարանին ֆրանսերէնի ուսուցիչ Պարթօլէմի էֆէնտիի.

Այլեւայլ կարգի պատուանշանք տրուեցան ռուսական դեսպանատան պահակ Թոմաս շոգենաւու հրամանատարին և այլ ռուս բարձրաստիճան պաշտօնեից և ծովային սպայից.

ԴՈՒՏԱԿԱՆ ՑԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Դատական բարենորոգմանց յանձնաժողովն երէկ ի նիստ դուժարեցաւ ի Բ. Դուռն.

Ցանձնաժողովը նախ որոշեց քանի մը դատական պաշտօնեաներ կոչելով ինչ ինչ բացատրութիւններ պահանջել և յետոյ պէտք տեսաւ որ բանտերու մասին կատարուած քննութիւնը ի գլուխ հանուին. Ցանձնաժողովը նոյնպէս որոշեց երեք գաւառաց մէջ մէկ մէկ մեծ բանտ և մայրաքաղաքիս շրջակայից մէջ այլ շրջակապ աշխատութեանվայր մը կառուցանել. Նոյնպէս ինչ ինչ որոշումներ տուաւ բանտերու բարենորոգմանց, վճռագրոց կանոնաւոր պատրաստութեան և այլ դատական խնդրոց մասին և առ այս որոշեց յանձնաժողովոյ մը կազմութիւնն յանձնարարել Դատական Նախարարութեան.

Վաւերացուց Դատական Նախարարութեան կողմէ պատրաստուած կանոնագիրն ի մասին ընտրութեան պայմանագրութեանց խմբագիրներու և այլոց.

* * *

Դատական Նախարարութիւնը բացորոշ հրահանգ մը պատրաստած է վասն ընդ փոյթ կարգադրութեան այն պատժական խնդրոց որք դատարանաց մէջ առկախ կը մնան և ծանուց թէ պիտի պատժուին այն դատաւորք և պաշտօնեայք որք կը ծուլանան իրենց պարտուց կատարման մէջ.

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԴՈՐԾԵՐ

Երէկին Սուրհանդակաւ առնուած եւրոպական լրագրաց մէջ հետեւեալ հեռագրերը կը գտնենք ի մասին պուլկարական գործոց.

Սոֆիա, 19 Նոյեմբ. — Կառավարութիւնը նորանոր ձերբակալումներ պիտի կատարէ. Կ'ուզէ ձեռք անցուցեալ գաղթականները որք Պուլկարիա վերադարձած են և օտար գործակալներ, որք կ'աշխատէին ապստամբութիւն յառաջ բերել ի Ռումելի. ուստի խնդրած է հիւպատոսներէն՝ իրեն հաղորդել անուանքն այն օտարականաց որք արձանագրուած են հիւպատոսարանաց մէջ. Հիւպատոսք մերժեցին կառավարութեան այս խնդիրքը.

Պէլգրատ, 20 Նոյեմբ. (Ն. Ֆ.)—Այսօրուան չհաստատուեցաւ այն լուր թէ Սոֆիայի կառավարութեան եւ սերպական դեսպանատան միջեւ միջադէպ մը ծագեր է.

Սոֆիա, 20 Նոյեմբ. — Սերպիական դեսպանատան տեղափոխութեան պատճառաւ, այդ դեսպանատան գաւառն որ հիւանդ էր բացառաբար արտօնուեցաւ դեսպանատունէն դուրս պառկիլ, տեղափոխութեան միջոցին. Ոստիկան մը դիտած լինելով որ գաւառը Պանքային քանի մը հազար ֆրանք դանձած է, կարծեց թէ գողութիւն մ'էր կամ թէ այդ գուցեւոր Պուլկարիայէն գաղթող կուսակցութեան յատկացեալ էր. ուստի խուզարկութիւն մը կատարեց գաւառին բնակարանին մէջ եւ ձերբակալեց զնա. Նոյն գիշերը սերպիական դեսպանատան քարտուղարն արձակել տուաւ գաւառն եւ յայտարարեց թէ այդ գումար դեսպանատան կը պատկանի. Բաղդատ օրը նախարարութիւնը ներողութիւն խնդրեց սերպիական դեսպանատունէն՝ ոստիկանութեան պաշտօնէին ձախող փոյթեռանդութեան համար.

Սոֆիա, 20 Նոյեմբ.—Հակառակ ուրիշ կողմէ հեռագրուածին, սերպուպուլկար սահմանագլուխը փակուած չէ. Մինչեւ իսկ ասուած աղբիւրէ կը տեղեկանանք թէ, քիչ օրէն՝ սերպական կառախումբ մը պիտի կրնայ սահմանագլուխն անցնիլ եւ Զարիպրոտ գալ բանելու համար երկաթուղւոյ Ծացեալ մասին վրայ, ցաւարտումն գծին շինութեան.

Փէշտ, 20 Նոյեմբ.— Կը հաւատեն թէ Նախկին - հարիւրապետ Պոյանոֆ, պետն այն աւազակախմբին որ Իսկի - Զաղարայի մէջ յարձակում մը փորձած էր, և սորա լինն արքանակք՝ յաջողելով օսմանեան սահմանագլուխն անցնիլ, անձնատուր եղեր են Մուսթաֆա փաշայի իշխանութեանց. Ասոնք զինքերնին առնլով կ. Պոլիս զրկած են զանա.

Սոֆիա, 20 Նոյեմբ.—Սլիվնիցայի յաղթութեան տարեդարձը տօնուեցաւ երէկ.

Առաւօտուն, Ֆէրտինանտ Իշխանն յայտարարութիւն մը հրատարակեց որով կը շնորհաւորէր զուլկարական բանակն այն յաղթանակաց համար, զորս շահած էր Սերպիոյ հետ ունեցած պատերազմին մէջ. Իշխանը խօսելէ յետոյ «այդ ցաւալի պատերազմին վրայ, ընդդէմ քոյր և դրացի ազգի մը» կը յարէր. «Դուք պիտի գրտնէք յիս պետ մը որ պիտի չանայ հաւասարիլ իւր կարող և քաջարի նախորդին . . . . » .

Ժամ 9 ին (Ը. Ե.) տեղի ունեցաւ 80 նորակարգիչ բեր տեղակալի ատիճանի բարձրացման արարողութիւնը.

Ժամ 10 ին գոհաբանական աղօթքներ.

Ժամ 11 ին զօրահանդէս.

Միջօրէին սեղան տրուեցաւ ի պատիւ հինգշաբաթի հեռուակազօրաց առաջին գունդին, «Ալէքսանդրեան զօրագունդ» կոչուած, որուն հրամանատարը՝ Պոնէֆ՝ հեռագրաւ շնորհաւորութիւններ ուղղեց իւր պատուակալ պետին՝ Պադէնպէրկի Ալէքսանդր իշխանին.

Երեկոյին, առաջին գունդի բոլոր սպայք պատուոյ մէջ ճաշեցին. Ֆէրտինանտ իշխանը բաժակ առաջարկեց. Խօսելէ յետոյ այն փայլուն ծառայութեանց վրայ զորս մատուցած էր հայրենեաց պատուոյն եւ անվթար պահպանման համար պատերազմող բանակը, իշխանն ըսաւ. «Բաժակ կը պարծեմ պուլկարական անդրանիկ զօրագունդին եւ անոր պետին՝ Պադէնպէրկի Ալէքսանդր իշխանին կենաց, իմ քաջարի նախորդս որուն անունը կը կրէ այս զօրագունդ».

Ֆէրտինանտ իշխանն յանուն իւր եւ յանուն պուլկար բանակին շնորհաւորութիւններ ուղղեց առ Ալէքսանդր իշխանն որ անմիջապէս պատասխանեց հանակրալից բանիւք առ Ֆէրտինանտ իշխանն եւ պուլկար բանակն, հաստատ համոզում յայտնելով թէ այս վերջինը պիտի գիտնայ միշտ աջակից լինել Ֆէրտինանտ իշխանին ջանից՝ վասն երջանկութեան և բարգաւաճման Պուլկարիոյ.

Գաւառաց մէջ եւս ամենուրեք խրախճանութիւնք կատարուեցան. Ամեն զօրագունդերէ և ամեն գաւառներէ շնորհաւորական հեռագրեր հասան առ Ֆէրտինանտ իշխանն.

Սոֆիա, 21 Նոյեմբ.—Դրնովայի գաւառակին մէջ, ի Կորնիա-Ռահովիձա, մեծ հրդեհ մը ծագելով մոխիր դարձուց նամակատունն ու հեռագրատունն և երեսուն աւելի տուներ.

Սոֆիա, 22 Նոյեմբ. (Կէս-պաշտօնական)— Արտօնեալ ենք յայտարարելու թէ նախարար Պ. Նաչէվիչ՝ Վալդաբֆէլ անուն յանձնախումբը նկատած է միշտ իբր բաղդախնդիր մը և երբէք յարաբերութիւն ունեցած չէ անոր հետ. Պ. Վալդաբֆէլի բարկութիւնն ընդդէմ Պ. Նաչէվիչի ծագում առած է սա պարագայէն. Պ. Նաչէվիչ՝ իբր եղծական նախարար արգիլած էր կարմիր խաչի պուլկարական ընկերութեան՝ Վալդաբֆէլի չտալ ասոն միլիոնի պարգեւաւոր փոխառութեան մը արտօնութիւնը, վասն զի նախարարութիւնն իբր կասկածելի գործ մը կը նկատէ այդ փոխառութիւնն. (Այս խնդրոյն վրայ գրուած է երէկուան Արտաքին լրոց վերջը).

ԲԷԺԻԻ ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎՆ

Ինչպէս երէկ ծանուցինք համառօտիւ, օսմ. ծխախոտի Բէժիի բաժնետերաց տարեկան Գ. ընդհանուր ժողովը տեղի ունեցաւ չորեքշաբթի օրն ի Դալաթիա, ընկերութեան կեդրոնատեղին. Ներկայից մէջ կը նշմարուէին տեարք Ֆօսթէր, Ֆէրնանտէզ, Պլէսա, Պարքէր, Կէշէր էֆ. Ֆ. Սմայլի, Պ. Թուպինի, Լ. Զաֆիրի, Լբմուան, տնօրէն Քրէտի Լիճնէ դրամատան, Ա. Ֆոլչ էֆ., Օսմ. Կայս. Պանքայի եւ Լոյտի ընկերութեան բարձրագոյն պաշտօնեայք.

Նախագահի աթոռը բազմած էր Պ. Էմիլ Տըվօ՝ նախագահ Բէժիի վարչական ժողովոյն, շուրջն ունենալով Լէօնիտաս էֆ. Պալթաձին և Պ. Ֆոսթին, անդամք յիշեալ խորհրդոյն. Ասոնց միացած էին ընդհ. տնօրէն Պ. Ֆ. Օպուանս, կայս. գօմիսէր Նուրի պէյ, եղծական Նախարարութեան ընտրեալ վարչէ փաշա, և Հանրային պարտուց վարչութեան գօմիսէր Համամճեան Սարգիս էֆէնտի.

Նախագահն յայտնեց թէ ժողովոյն ներկայ էին եօթանասուն-վեց բաժնետէրք որք կը ներկայացնէին 130,130 բաժին. Ըստ կանոնագրի, այս թիւ բաւական լինելով նստին կանոնաւորութեան համար, ատենքը բացուեցաւ եւր. ժամ 2ին.

Ըստ տրամադրութեան 31րդ յօդուածոյ կանոնագրոյն, ամենէն աւելի բաժին ունեցող երկու բաժնետէրք կը բաղմին դիւանը. Այդ բաժնետէրքը էին՝ Պ. Ֆոսթէր, որ կը ներկայացուներ 5731 և Կէշէր էֆէնտի որ կը ներկայացուներ 17,775 բաժնեթուղթ. Այս վերջինը չուզելով մասնակցիլ դիւանին, իրեն յաջորդեց Պ. Լիւչիօլի որ կը ներկայացնէր 15,730 բաժին. Դիւանին միացաւ նաև Պ. Պարքէր՝ իբր քարտուղար.

Այս օրինական ձեւակերպութիւններէ յետոյ, նախագահին հրաւիրանոր՝ Վարչական ժողովոյ քարտուղար Պ. Ժիւլ Նօպլէ կարդաց ընկերութեան տարեկան գործառնութեանց տեղեկագիրն, ուստից կ'երեւի թէ 1886-87 շրջանին մէջ Բէժի գործերն զգալի բարւոքում մը ունեցած են և կը յուսացուի թէ հետզհետէ աւելի գոհացուցիչ վիճակ մ'առնուն ծխախոտի վաճառմանց բաղմանալովն. Այդ շրջանի մէջ ընկերութեան բացն եղած է 75,686 ոսկի միայն, և հաւանական կը նկատուի որ յառաջիկայ շրջանին մէջ բաց չմնայ և գործադրուելով կայս. հրամանաւ վաւերացեալ կանոնագիրն ընդդէմ մաքսախուսութեանց, բաժնետէրաց յառաջիկայ տարի շահաբաժին մ'ալ ստանան.

Ցետ ընթերցման տեղեկագրոյն, նախագահն հարցունելով թէ դիտողութիւն ընող կա՞յ եւ օ՛չ որ խօսք ուզելով, խնդրեց ժողովէն որ իւր հաւանութիւն յայտնէ օրակարգի վրայ գտնուած միակ խնդրոյն, այն է 1886-87 շրջանի գործառնութեանց և հաշուեկշռոյ վաւերացումն. Այս վաւերացում տեղի ունեցաւ միաձայնութեամբ.

ՄԷՎԼՈՒՏԻ ՏՕՆԸ

Եէյլա Իլ-Իսլամի Դրան կողմէ տրուած որոշման մը համաձայն յառաջիկայ շաբաթ գիշեր Իսլամաց մարգարէին ծննդեան տօնն է և կիրակի օրը տեղի պիտի ունենայ Մէվլուտի հանդէսը.

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ՑԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Երմտացոյցի յանձնաժողովը իւր կատարած քննութեանց վրայ ընդարձակ տեղեկագիր մը պիտի մատուցանէ բարձրագոյն իշխանութեան. Նոյնպէս Երմտական գործոդութեանց կանոնաւորապէս ընթանալու մասին պէտք դած միջոցներուն վրայ պիտի խորհրդակցի.

Արտաքին գործոց Նախարար Վսեմ. Սաիտ փաշա, որ մէկ քանի շաբաթէ ի վեր հիւանդ էր, բոլորովին ապաքինած լինելով, նախընթաց օր իւր պաշտօնատեղին գնաց և ներկայ գտնուեցաւ Նախարարաց Խորհրդոյ սովորական նստին.

—Բերայի Նախնական դատարանի քննիչ դատաւորն օգնական անուանեց Գալատա էֆէնտի Աթլրեան.

—Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ, Էրզրում հեծելագնդին համար նոր ձեւով նուագարաններ յանձնարարուած էին յԵւրոպա. Սոյն նուագարանք երէկ մայրաքաղաքս բերուած լինելով յանձնուեցան նոյն գնդին որոյ նուագածուք այս աւուր Սելամլըքի հանդիսին մէջ այդ նոր գործիներով պիտի նուագեն.

—Ռուսական չորենաւք Վերջին ժամանակներս Կաւկասիայէն ի Սամսոն փոխադրած են 2000ի չափ չերքէս գաղթականներ և ուրիշներու գալասան ալ կսպասուի. Սամսոն հասած գաղթականք յարմար վայրերու մէջ կը տեղաւորուին երբէ.

—Հալէպի արքունի կալուածոյ տնօրէն Արիֆ պէյ երէկ իւր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ.

—Բերայի մէջ հաստատուելի ջրաբաշխական բաղանեաց տնօրինութիւնը պիտի յանձնուի Տր. Պարտայի որ այդ գործի մէջ գնած է փոխ. Ճոնեալ Պ. Բանկալօսի համանման հաստատութիւնն որ յետ այսորիկ Պարտայ մանանաֆիւղ Կ. Պոլսոյ ջրաբաշխական մեծ բաղանեաց անունը պիտի կրէ.

—Կիրակի օրը Բէժիի 21 դէտեր և 3 ոսմանիներ Դարամանալ գնացին (Նիկոմիդիոյ մօտ) ծխախոտի մաքսախոյսերու առնելը խուզարկելու համար. Ասոնք իրենց խուզարկութիւններն սկսան նախ Օռլաքլը գիւղն որոյ բնակիչք գրեթէ ամենքն ալ մաքսախոյսութիւն կընեն. Գիւղին երեւելիք ազդարարեցին ոստիկանաց որ տուներէ չմտնեն. ասոնք կարեւորութիւն չտուին և կրկին մը ծագեցաւ որ ծանր երեւոյթ մ'առաւ. Կ'ըսուի թէ երկու կողմէ ալ մեռեալ կար և վիրաւորեալներ կան. Դարամանալի գայմագամի հեռագրին վրայ և Բէժիի Նիկոմիդիոյ գործակալին ընդդիմաքը, տեղւոյն կառավարիչը զօրք զրկած է յիշեալ գիւղն, հազարապետ Մահմուտ պէյի առաջնորդութեամբ.

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՆ ՌԻՒԴԼԻ

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

Պերլին, 24 Նոյեմբեր.

Գերմանական խորհրդարանն այսօր բացուեցաւ կայսերական ճառով մը, որ նախ կը հաստատէ Գահաժառանգ իշխանին ծանրը հիւանդութիւնը, ցոյց տալով զայն իրր մեծ ապէտ մը և Նախախնամութեան մէկ փորձութիւնը.

Ճառն ապա կ'անցնի երկրին երկրային կացութեան և մեծ բարւոքում մը ցոյց կուտայ հանրային հաստատութիւնի մէջ, որով աւելորդ կը դառնայ տրոց բարձրացումն. Ճառն ապա կը ծանուցանէ քանի մը օրինական ծրագրեր որք Խորհրդարանին պիտի ներկայացուին և որք կը վերաբերին ներքին վարչութեան.

Ճառը կը ծանուցանէ նաև օրինական ծրագիր մը զինուորական վերջին պահեստից, Լանտուէրի և Լանտշտրմի վրայ, որով չատ պիտի ուշնան բանակին դիմերը.

Ճառը կը ծանուցանէ Աւստրօ-Հունգարիոյ հետ առեւտրական դաշնագրին կընքման առժամեայ յետաձգումն, մինչեւ որ վերջնական համաձայնութիւն մը գոյանայ.

Գալով արտաքին աշխարհակալութեան, կը հաստատէ խաղաղութիւնն ապահովելու համար եղած ջանքերուն յաջողութիւնն, բարեկամական յարաբերութիւններ պահելով բոլոր տէրութեանց հետ և կնքելով դաշնակցութիւններ որոց նպատակն է պատերազմի վտանգաց առաջքն առնուլ և ապա դիմադրուելու անիրաւ յարձակմանց.

Ճառը կը յարէ. «Գալով մեզ, անվսխալ կը հաստատենք յարձակիկ դրացի ազգաց վրայ, բան մը որ բոլորովին հակառակ է գերմանական բնաւորութեան. Գերման կայսրութեան և բանակին կազմութիւնը գրացոց խաղաղութիւնը խանգարելու հանդամանք չունի, այլ ուրեւէ արշաւանք արգիլելու և մեր անկախութիւնը պաշտպանելու չափ զօրաւոր ենք. Ընդհանուս այնքան զօրաւոր պիտի լինինք որ պիտի կարենանք հանդարտութեամբ նկատել ամեն վտանգ.»

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 12 Նոյեմբեր

Օսմանեան Բօնսօիտէ

			Գներկան
Երէկ Երեկոյ գոց. (Միաց. Ֆ)	Սերի Գ.	Կ.	15 19
Պորտային գոյուեղէն վերջը	»	»	15 17
Բերայի մէջ	»	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	»	15 17
Բարձրագոյն գին	»	»	15 17
Նուազագոյն »	»	»	15 17
Կէս օրին	»	»	15 17

ԻՍԹԻԳԴԱՁԻ ՏԱԽՄԻԼԻ

Երէկ Երեկոյ	37 32
Այս առաւօտ	37 32
Կէս օր	37 24

ԸՆԹԱՑԻՔ ԱԲԻԵԹԼԹՈՅ

Փոխառութիւն 1858)	Սերի		24 20
» 1862)			
» 1860)			
» 1863) B	»		14 15
» 1872)			
» 1865)			
» 1869) C	»	Ը.	15 17
» 1873)			

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 24 Նոյեմբ. ժամ 5 վայր. 15 Երեկոյ

Անգլ. բանսիսիտ		103 1/2
Ոսմ. »	Սերի Գ. բացուեցաւ	14 1/8
» »	» գոցուեցաւ	14
» »	» Ա.	25
» »	» Բ.	14 3/8
» »	» Գ.	18 7/8
Օթոման 1871		72 1/2
Փոխառութիւն 1877		85 1/2
Պանք Օթոման		10
Ռուսական փոխառ. 1873		95 3/4
Եգիպտական միաչեայ (Լունինքիէ)		73 3/8
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)		98 1/2
Տայրա Պանիէ		69 7/8
Տօմանիայ (փոխառ. Ռոշիլտ)		97
Հունգարական պարտատոմսուղթ 4 %		— —
Փոխառութիւն Բարիզի վրայ		25 56

Վիեննա, 24 Նոյեմբ. ժամ 4 Երեկոյ

Փոխառութիւն Լոնտոնի վրայ	125 75
Օսմանեան երկաթուղի	16 70

Բարիզ, 24 Նոյեմբ. ժամ 3 վայր. 45 Երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթի 4 1/2 %	107 22 1/2
» » 3 %	81 70
Օսմանեան բանսիսիտ Սերի Գ. բացուեցաւ	14 30
» » » գոցուեցաւ	14 17 1/2
» » » Բ.	14 10
» » » Գ.	14 10
Օսմանեան երկաթուղի	34 50
» Բէժիի բաժնեթուղթ	— —
Պանք Օթոման	503 75
Գրէտի Լիոնէ	560
» Ֆոնսիէ	1890
Բանքնոտոս Լիոնի	1237 50
Սուէզի ջրանցք	2005
Ռուսական 5 % 1877 ի	100 1/2
Իտալական Ռանթի	97 70
Սպանիական (արտաքին)	57 5/8
Եգիպտական միաչեայ	373 75
Բրիօրիթէ թիւրք	360
5 % Հելլենական	361 25
Զէք Լոնտրայի վրայ	25 34

ԲԱՐԻԶ ԲԹԹԻ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 24 Նոյեմբ. ժ. 10 Լ. 30 Երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթի 4 1/2 %	— —
Օսմանեան բանսիսիտ	14 17 1/2
Եգիպտական	373 75

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՏՐԱՊԻԶՈՆ 4 Նոյեմբեր

*Տրապիզոնի Ազգային Ժողովոյց և ժողովրդեան համար տարօրինակ խնդիր մ'եղած է, մէկ երկու ամսէ ի վեր, վիճակիս Դեր. Առաջնորդ Տ. Գարեգին Սրբազան հօր վերադարձի յապաղումն. Թառն Ժողովին երկու տարիներու պաշտօնագրեր ուղղած և անպատասխանի մնացած լինելն տեսնելով հեռագրաւ իսկ պատասխան խնդրած էր Ամեն. Ս. Պատրիարք հօրմէն, սակայն շաբաթներ սահեցան և խորհրդաւոր լռութիւնը կն չարունակէ. Գարեգին Սրբազանէն Առաջնորդարան հասած նամակներ մինչեւ ատեն տեղեկացուցած են թէ հակառակ իւր օրինաւոր բողոքանաց Ազգ. Պատրիարքարան կ'ստի

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԿԱ ՀՅՍԿԻՍԷ ՎՈՒՔՈՎ

NOUVELLE GEOGRAPHIE UNIVERSELLE

Par Elisée Reclus. T. VI l'Asie Russe.

P. 260—271.

«Ամենայն հայոց» անվանումի հետ ամենամոտ կապակցության մեջ է գտնվում Սևանա լիճը, որ հին ժամանակներում կոչվել է Գեղարքունիք գավառի անունով։ Ինչպես հայտնի է, Գեղարքունիքի գավառը ունեցել է մի քանի անուններ։ Ամենահին ժամանակներում նա կոչվել է Գեղամա գավառ, ապա՝ Գեղարքունիք, Գեղամա գավառ, Գեղամ գավառ, Գեղամ գաւառ, Գեղամ գաւառն, Գեղամ գաւառի, Գեղամ գաւառաց, Գեղամ գաւառաւ, Գեղամ գաւառանց, Գեղամ գաւառանցն, Գեղամ գաւառանցն, Գեղամ գաւառանցն, Գեղամ գաւառանցն։ Գեղամ գաւառ, Գեղամ գաւառ։ Գեղամ գաւառ։ Գեղամ գաւառ։

L'AVENIR DES FAMILLES ԼԱՎԸՆԻՒ ՏԷ ՖԱՄԻԼ

ԸՆՏԱՆԵԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱՑՈՒՄ

Ապահովագրական Փոխադարձ Ընկերութիւն՝ Դրամագլխով վերակազմութեան համար 1880 ին կազմուած՝ ի Լիոն Նոտար Մեդիվիօ տը Պէլէգոի ստացած պայմանագրով

Ընկերութեան կեդրոնատեղին է 61, Ռէ դը Պիզ փողոց, 61—Լիոն (Ֆրանսա)

Ապահովագրեալ դրամագլուխը 53 միլիոն ֆրանք

Մինչեւ յայսօր եղած վճարումները են, 1,000,000 ֆրանք

Տարին չորս վճարակատութիւն՝ Յունվար, Ապրիլ, Յուլիս և Հոկտեմբեր

Վարչական խորհուրդ. Պ. Հիվէլին, բժիշկ ի Լիոն, նախագահ. Պ. Ալլէին, նախկին տեսչէն, հիմնադիր ընկերութեան, ի Լիոն. Օտիֆոնէ, նախկին շահագ. չորրորդ շրջանակի ի Լիոն. Պոմ, հասութառու ի Լիոն. Գալիսմէ կալուածատէր ի Լիոն. Մարոնդել կալուածատէր ի Լիոն. Ռոմ, հասութառու ի Լիոն. Ժէնին, ի Լիոն Մ. Ժ. Գալէն, հաղարակալ ի Լիոն, հաշուեքննիչ. Մ. Ալլէին, տեսուչ պատուիրակ, բնդհանուր տեսչին.

ԼԱՎԸՆԻՒ ՏԷ ՖԱՄԻԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, որ հաստատուած է նպաստելու համար փոքր ընտանիքներուն, արագ վարգացում մ՝ ունենալով է։ իւր նպատակն է որոշեալ պայմանաժամի մէջ վերագարձել գրամագլուխն, կախումներու հաւանականութեամբ։—Մուրհակներ կուտայ թէ՛ ի փոխարէն միակ վճարի մը և թէ ամեկան շաբաթ վճարներու (կարելի է ստորագրելի ամեկան մինչեւ մէկ ֆրանքէ սկսեալ)։ Ապահովագրեալներ ունենք որոնք մէկ ֆրանք մը վճարած էին և երկու հարիւր ֆրանք ստացած են։

Վճարմունքը կը կատարուին վիճակահանութեամբ, որը երբեք ամեն անգամ մը տեղի կ'ունենան ի կեդրոնատեղին ընկերութեան, ի Ներկայութեան վարչական խորհրդին և շահակիցներու, հաշուական պետիսի գործողութեամբ զորս ամեն մարդ կրնայ տեսնել։

Ընկերութեան գործառնութիւնները պետք չէ շփոթել վիճակահանութեանց հետ ուր տոմսերը բնաւ արժէք չունին վիճակահանութենէն յետոյ։ Մեր տոմս, բնդհանրապէս, ամենուն ալ վճարմունքն ապահովալ է, քիչ մը կամուս կամ քիչ մը ուշ, ըստ դիպուածի։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՈՐԾԱՌՆՈՒԹԻՒՆԸ

Ընկերութեանս գործառնութիւնը բաղմանիմի են, ինչպէս շարժական արժէքից և փոխ տրուած դրամագլխոց ապահովագրութիւն, կոչուսեալ գրամագլխոյ մը վերակազմութիւն, Եղաշխատութիւնք և Գլխամէտքը փոխառութեանց և Հարստարարութեան մէջ գործածուած գրամագլխոց, Մանանց համար Օտիտ, Հանգստեան մնալուկ ծերութեան համար, Յիկեանս եկամտներու կազմութիւն, ի մի բան այն ամեն գործառնութիւնք որոց նպաստակն է ինայողութիւն։

Այս արդիւնքը ձեռք բերելու համար, Ընկերութիւնս հաստատած է զանազան դասակարգեր որոց վճարմունքը տեղի կ'ունենան առաւել կամ նուազ մերձաւոր ժամանակաց մէջ, ըստ բաղձանաց ապահովագրելոյն։

ՍԱԿԱԳԻՒՆ Ա.

Ամեկան 1 Ֆրանք, որ վճարուի միայն 60 ամիս, իրաւունք կուտայ 1000 Ֆրանքի մուրհակի մը 10 թիւերով որոց ամենքն ալ չեղոքնեան ի մի մանակցին ամեն բաշխման։ Մինչեւ ամբողջովին վճարումն 1000 Ֆրանքին։ Մարդ կրնայ ստորագրելիս այնպէս անգամ 1000 Ֆրանքնոց մուրհակի որոյմ ամեկան վճարէ մէկ ֆրանքնոց։

5 Ֆրանքի ամեկան բաժի մը, որ 60 ամիս վճարուի, իրաւունք կուտայ, ըստ ընտրութեան ստորագրողին, 5000 Ֆրանքի ընկերութեան արժէքդրի մը, կամ միմիայն 3000 Ֆրանքի և Լիոն քաղաքի պարտաթուղթի մը, որը կը մասնակցին ամեն վիճակահանութեանց և պարգեւներուն, մինչեւ անգամ 50,000 Ֆրանքի բաներն։

Ի փոխարէն ամեկան հինգ ֆրանքի, ստորագրողն իրաւունք ունի, ըստ իւր ընտրութեան

1. 500 Ֆրանքի, առանձնաշնորհեալ մուրհակ տականերով օրք տարուէ տարի կ'աւելնան մինչեւ ցվճարումն, կամ

2. 5000 Ֆրանքի, Մուրհակ Սակագին Ա., կամ վերջապէս

3. 1000 Ֆրանքի, Հիմնադրի մուրհակ մէկ տասնեղորդով։

Դան. Անցեալ տարեշրջանին մէջ հիմնադրի Մուրհակներն ստացան 80 ֆրանք շահաբաժին, և ներկայ տարեշրջանին մէջ, շահաբաժինը պիտի լինի 100 ֆրանք մէն մի թուղթի վրայ։

Ի փոխարէն ամեկան 8 ֆրանքի, ստորագրողն ըստ իւր ընտրութեան իրաւունք ունի

3000 Ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. և առանձնաշնորհեալ Մուրհակի մը 500 Ֆրանքէն վերադարձի, և տալով տոկոսներ որք երթալով կ'աճին մինչեւ վճարման օրը։

Դան. Կը մնայ միայն ի վճարել 1921 առանձնաշնորհեալ մուրհակ։

Ի փոխարէն ամեկան 10 ֆրանքի, ստորագրողն իրաւունք ունի ըստ իւր ընտրութեան.

3000 Ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. և Պարտութիւնի մը, կամ 1877ի Դանէսի Ֆոնտիէնէն, կամ 1871 ի Վիլ տը Բառիէն, կամ Վիլ տը Մառսէյլէն։ (այս երեք տրէթուղթերը վճարելի են 400 ֆրանքէն) կամ 1883ի Օպլիկասիոն Ֆոնտիէռէ մը 500 ֆրանքնոց, կամ վերջապէս

5000 Ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. և Բանանոցի պարտութիւնի մը, շրջաբերութիւն 1883ի։

Վերջապէս, ի փոխարէն ամեկան 12 ֆրանքի, ստորագրողն ըստ իւր ընտրութեան իրաւունք ունի։

3000 Ֆրանքի, Մուրհակ Սակագին Ա. ինչպէս նաեւ 1879ի Ֆոնտիէռ. կամ Գոմիտեալ Օպլիկասիոնի մը, վճարելի 500 ֆրանքի, կամ վերջապէս Լիոդէքս Օպլիկասիոնի մը (Գրէտի Ֆոնտիէրն հետ միասնաւած և 1000 ֆրանքէն վճարելի)։

ՍԱԿԱԳԻՒՆ Բ.

Այս սակագնոյն մէջ, Մուրհակներն 500 ֆրանքէն վճարելի են մէկ տարիէն առ առաւելն միայն 25 տարուան ժամանակամիջոցի մը մէջ, կախումներով որք տեղի կ'ունենան երեք ամիսն անգամ մը վիճակահանութեամբ—Բռիմներն ամեկան են և 2 ֆրանքի։ առ առաւելն կը պահանջուին մինչեւ 15 տարի։ կը դադրին երբ մուրհակը վճարելի վիճակահանութեան մէջ։

ՍԱԿԱԳԻՒՆ Գ.

Այս սակագնոյն մէջ, մուրհակք վճարելի են մէկ տարիէն առ առաւելն մինչեւ 12 տարուան ժամանակամիջոցի մը մէջ, կախումներով որք տեղի կ'ունենան ամեն տարի յունվարին, ապրիլին, յուլիսին և Հոկտեմբերին։ առաջին երեքն 100 ֆրանքէն և Հոկտեմբերինն 500 Ֆրանքէն։—Ամեկան բռիմները 2 ֆրանքի են և միայն 50 ամիս վճարելի են։

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Լ'ԱՎԸՆԻՒ ՏԷ ՖԱՄԻԼ ապահովագրական ընկերութիւն մ'է հաստատեալ ըստ հրամանագրոյն 1868 յունուար 22ի, և հետեւաբար կը գործէ ընդ հսկողութեամբ պետութեան։ Հետի լինելով շահախնդիրն կամ առեւտրական ո և է գործէ, ո և է վտանգի ենթակայ չէ։

Իւր դանձած դրամն ընկերութիւնը կը գործածէ Պետական Արժէթղթոց, Դանձոց թուղթերու կամ Պետութեան, քաղաքաց և Նահանգաց երաշխաւորութիւնը կրող թուղթերու։ այս գումարը բաւական է ապահովելու համար իւր շրջաբերութեան հանած բոլոր մուրհակներուն վճարումն, այնպէս որ մէն մի ստորագրող բոլորովին ապահով է ստանալու իւր ապահովագրութեանց ամբողջ գումարը։

Տեղեկութեանց և բաժանորդագրութեան համար դիմել առ Գէորգոս Եֆ. Ամպարձեան, գործակալ Ընկերութեան ի Կ. Պոլիս, Թաշ խան, թիւ 40, Պահչէ-Գարու, Պոլիս։ 1081

CAISSE GENERALE D'EPARGNE ET DE CREDIT

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄՆՏՈՒԿ

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ

ԱՆՍԱՀՄԱՆԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 1,000,000 ՖՐԱՆՔ

500 ֆրանքոց 2000 արժէթղթեր բաժանելի

Հիմնեալ ի Բարիզ 1880 ապրիլին

և Անսահման Ընկերութեան վերածեալ՝ 1881 մայիս 4ին

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ 116, Ռուսպարակ Լաֆայէդ. Բարիզ

Վարչական խորհուրդ Պ. դը Մէսման տը Մանդով (Ֆէլիքս), ազգատ Գաստոյ Լէկէոնի, նախկին երեսփոխան Պ. Պրէ (Լէոն) Պ. Դ. Բոդրիվալ (Դ. Բոդրիվալ և ընկերաւէնի, տեղանաւորդ)

Դիտողներ 1887 ի Տարեշրջանին համար, Պ. Օսման (Վիլլարար) Պ. Պէլիք (Լէօ)

ՏՆՕՐԻՆ Պ. Մարիէօ (Մարիս)

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄՆՏՈՒԿՆ նպատակն է առաւելագոյն հնարաւորութիւնն ամենուն դիւրամատչելի ընել։—Թէկ դրամ ունեցողները տեր ընեկ քարքի, Ֆրանսայի քաղաքաց, և Ֆրանսայի Դանէսի Ֆոնտիէնի պարտութիւնոց, ամենան 5, 10 կամ 20 ֆրանքի վճարումամբ։—Ինայողութիւնն Տրամագրիչ ընծայել, թոյլ տալով գնողին օր դեռ բոլոր տարը չը վճարած մասնակցի վիճակահանութեան և առանց տոկոսներն։ վիճակամայն ամեն անհանգստութիւն բնաւնալ, ամեկան տարեգրոց դրամն ստանալով իւր իսկ ընտարանին։—

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄՆՏՈՒԿՆ, ինայողական մասուկներու տեր ամենէն հանձարեղն է։ սա գաղափարին վրայ հիմնեալ է ևէ ինայողութիւն տալի կարեւորութիւն կուտայ տրամաչէս հանձնելու դիւրակեցութեան, եթէ ոչ հարստութեան, քան ստանալու փոքր տոկոս մը վճարեալ գումարներէն։

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄՆՏՈՒԿԸ ինայողին կառաջարկէ երկու վերացեալ առաւելութիւններ, պարզեւի հաւանականութիւն և տոկոս։ Ըստ է, 1880էն ի վեր իւր ձեռք բերած արժանաւոր յուսացանէն վեր է 1886ին ուներ ունի քան 96 000 յանձնորդ, որոյմէ շատերը կարեւոր պարգեւներ շահած են։

Ֆրանսական կամ պելճիական մէկ կամ մէկ քանի պարտութիւնք գնելու համար, կը բաւէ իւր ներկայացուցչոյ յանձնել առաջին վճարին դուսմարը. արժէթղթին թիւն անպայման կը հաղորդուի գնորդին։

Թուրքիոյ համար ընդհանուր գործակալ

Յ. ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ Մուսթաֆա փաշա խան, 6, Պոլիս.

Պ. Պ. Միսաք Մօրուքեան եւ ընկ. գործակատարք յԻզմիր եւ շրջակայքը Բաստեր Եուսուֆի, Իզմիր. Պ. Յ. Պ. Քալոնեան, գործակատար Պրուսայի Նահանգին համար, Իրեկ Լեան, Պրուսա. Պ. Սարգիս Սարգ խան, գործակատար Սմիրնի, Իզմէլէ. Պ. Յ. Նանպակեան, գործակատար ի Կէլիպոլու. Պ. Մարտ Գալիթեան, գործակատար Յակիսն Գարահիսար. Պ. Զարեհ Ամիրեան, գործակատար ի Սպարթա. Պ. Պ. Կ. Պոյաճեան և Ընկ., գործակատարք ի Տրապիզոն։ 748

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

„ՏՕՅԶԸՐ ԼՕՅՏ"

Ի ՊԷՌԼԻՆ

Շահաւոր պայմաններով կապահովագրէ ամեն տեսակ ապրանք, գրամ ծրարք և այլն, չոգենաւով եւ առագաստանաւով ուղարկուած։

Ընդհանուր գործակալ Կ. Պոլսոյ
ՏԻՐԱՆ ՆԱԶԱՐԵԱՆ
Թիւ 1 Հալվաջիներ խան, Պոլիս

791

ՀԱՆՐԱՁՐԱՑԻՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

VICHY

ՎԻՇԻ

Ֆրանսա (գաւառ Ալիէի)

ԿԱԼՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Վարչութիւն՝ փարիզ, 8, Պուլվար Մոնմարթր

PASTILLES DIGESTIVES. — Այս շաքարները Վիշիի մէջ պարունակուած են Ջերմուկներէն ելած աղով, ախորժահամ են և ապահով դարման մ'են դիւրամարսութեան դէմ։

SELS de VICHY pour BAINS. — Այն անձանց համար որք չեն կրնար Վիշի երթալ։

Կեղծէն զգուշանալու համար, սոյն գեղերու և շիշերուն վրայ պահանջել Ընկերոյն ԳՐՈՒԹԵԱՆ դրոշմը։ Կը գտնուի Պոլսոյ բոլոր դեղագործաց քով։ 668

ԱՆՍԱՀՄԱՆԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԹԵԱՆ
Ն. ԵՊԱՐՔ. ԻՒ ԳՈՆԿ.

Մարմնի և թոքերի ցաւերուն դարման

Սամոն, Տրապիզոն և Պարսուտ երթալիք յատաքիկայ շոգենաւն է Մէրէլէ որ նոյն թուր 23ին Մարսիլիայէն ելլ Նոյեմբեր 30ին կ. Պոլսէն պ. ամ մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յատաքիկայ շոգենաւն է Մեշ որ պիտի մեկնի Նոյեմբեր 28ին։

Ռուսերէն և հոյերէն գրագրութիւն

Նաւագրէթի, ուղեւորութեան և այլ տեսակ կիրառութեանց համար

Դիմել առ պարձակատար
ԳԻՆԻՊԻՆ ԻՐԳԱՒ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Մէյէր
Մոմճանէ փողոց, Թիւ 4

5 6

ՄԵՍ
ԵՐԻՏԱՍԱՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԼԻԼԷ-Ի Ի ՄԷՐԷՐԻ-ԿԱՆ ԳԼԽ-ԲԱՆԿ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ

Ապառանք	Թուական	Գումարներ
Գանձարան	1200	3000
Ֆերմ	1000	3000
Օտանի	1000	3000
Սեռապրդ	3250	800
Թիգա	3250	800
Մակասլա	1250	300
Մարիոթիթ	3250	700

Եւսորբիս չոգենաւ, նաւապետ Թոմսոն, անոյշ պէտի 15/25ին Լիվրուլէն ասա կ'ասատուի ընդհանուր փնտռտրով։

Դիմել առ Գ. Ֆ. ՈՒԻԹԻԼ և ԸՆԿ.
Ամերիկայի Թատրոն
ՇԱՄԻՊԻ ՀՈՒ և ԸՆԿ
Ֆ. Ֆ. Ֆ.